

అని నాలుగు ముక్కలు కార్డులో నింపేటప్పటికే రామనాథం మాస్టరుగారి వేళ్ళు కొంకర్లుపోయినట్టైనాయి. ఆ వ్రాసిందాన్ని మరోమారు జారిన కళ్ళ జోడులోనుంచి వరిశీలించారు. తృప్తిగా ఓ నిట్టూర్పు విడిచారు. పోస్టు డబ్బాలో లోతట్టుగా చేయిపెట్టి ఆ ఉత్తరాన్ని జార విడిచారు. ఈ జీవన పోరాటంలో ఎన్నెన్నో ఆటుపోటులతో అభిరి అధ్యా

యానికి చేరిన ఆ దేహంలో శక్తి ఉడిగి పోయింది. అవయవాల్లో చేప, చైతన్యం జారిపోయినై. శరీరమంతా ఏదో నిస్త్రిణగా వుంటే పోస్టాఫీస్ వరండా మీద కూలబడ్డారు రామనాథంగారు.

“మాస్టారూ?”

తల యెత్తి చలమయ్య వైపు చూశారు రామనాథంగారు.

“దబ్బు గూర్చేనా మళ్ళీ విశ్వానికి ఉత్తరం?”

రామనాథం మాస్టారి ముఖం అనహనంతో. అభిమానంతో కన్నుకు పోయింది ఒక్కక్షణం. తల యెత్తి చలమయ్య వైపు చూశారు.

“వాడు నా కొడుకు. యోగక్షమాలు తెల్పుకోవటంలో నా ఆరాటం నాకుండనే వుంటుంది.”

ఉచితము! ఉచితము!
తెల్ల మచ్చలు
 అన్నిరకాల మచ్చలను. ఎరుపురంగును
 మా ప్రభాతమందు అయిదు రోజు
 లలో మాన్పును. త్వరలోనే ధర్మము
 మామూలు రంగు పొందును. ప్రచార
 నిమిత్తము ఒక సీసా మందు ఉచితంగా
 పంపబడును. వెంటనే వ్రాయండి.
 వివరాలకు :
BHARATI AYURVEDASHRAM(M)
 Post Katri Sarai (Gaya)

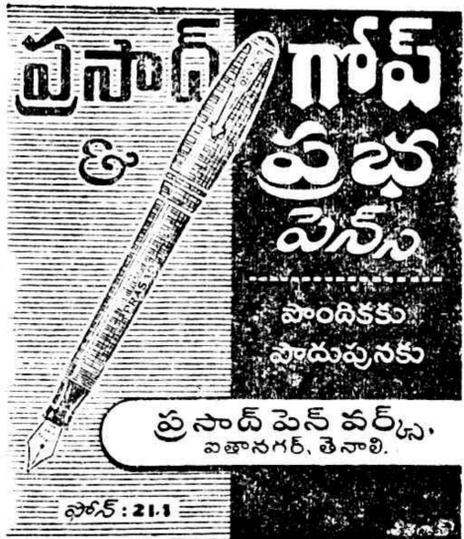
డా॥ పి.వి.కె.రావు. B.A నెక్ నెప్సలిన్

వైద్యవిద్యాన - వైద్యచార్య
 హస్తపయోగం. సరముల
 అలహీనత అంగము చిన్నది
 గుట్ట. శీఘ్రస్కృలనము. కుక్క
 నష్టము సుఖరోగములకుమాన
 సిక వ్యాధులకు ఆయుర్వేద

చికిత్స. పోస్టు ద్వారా కూడా చికిత్స అందు
రావు నెక్ నిక్
 టి. బి. రోడ్, తెనాలి. ఫోన్ : 100.

SUVARNA

జర్మన్ 'దెగుసా' పాళీలతో ప్రత్యేక
 మైన కలాలు. అన్ని రకముల కలములకు
 రిపేరు మా ప్రత్యేకత.

“నా దగ్గర కూడా దావరికమెందుకు
 మాస్తారూ. విశం ఈ నెల మీకు డబ్బు
 పంపలేదు. పోస్ట్ మాస్టర్ గా నేనేగదా ఆ
 డబ్బును ముందు స్వీకరించేది.”

“ఎవో ఇబ్బందుల్లో వున్నాడేమో.”
 “కంటే మాత్రం ఈ వృద్ధాప్యంలో
 తండ్రిని గాలికి వదిలేసాడా? ఆయన
 ఉసురు పోసుకుంటాడా?”

“ఇందులో ఉసురు ప్రశ్నేముంది చల
 మయ్యా; పిచ్చి నన్యాసి; అక్కడెన్ని
 ఇబ్బందుల్లో వున్నాడో. ఈ కరువు
 రోజుల్లో ఈదుకురావటం మాటలా? ఆనా
 టికి ఈనాటికి ఎంత వ్యత్యాసం? ఏవన్న
 వెనా అమ్మబోతే అడవి, కొనబోతే
 కొరివి. ఏ లోటూ లేకుండా వాడి బ్రతుకు
 వెళ్ళమరిపోతే నాకు చాలదూ.”

విశంమీది మమకారంతో రామనాథం
 గారి మనసు ఆర్ద్రమైంది.

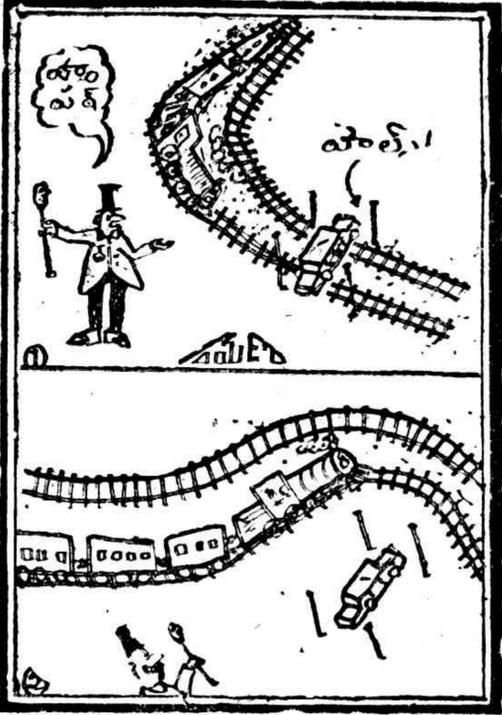
“కొడుకుమీద ఈగని వాలనివ్వరుగదా;
 సరే. ఈ డబ్బు వుంచండి విశం పంపిన
 వెంటనే సర్దుదురుగాని”

ఓ నాలుగు పది కాగితాల నోట్లు రామ
 నాథంగారి చేతుల కందించబోయాడు
 చలమయ్య.

“ఇప్పుడెందుకు?”
 “నా తృప్తికోసం వుంచండి మాస్తారూ.
 కాదంటే నా మనసు క్షోభపడుతుంది.”

అయిష్టంగానే ఆ డబ్బు తీసికొన్నారు
 రామనాథంగారు. చలమయ్య నుంచి నెలవు
 తీసుకొని ఇంటిముఖం పటారు. జీవిత
 సారాన్నంతా కాచి వడబోసినట్లు కన్పించే
 ముడుతలు ముసురుకొన్న వదనం, వెండి
 తీగెలలుకొన్న తల, లోతుకుపోయిన
 కళ్ళకు ఆసరాగా దళసరి అదాలజోడు.
 రామనాథంగారి రూపం కనుమరుగయ్యేంత
 వరకూ చూసి చలమయ్య కూడా వెనుదిరి
 గాడు.

ఇంటికొచ్చిన రామనాథంగారు నిర
 సంగా పడకకుర్చీలో వాలిపోయారు.
 ఇల్లంతా బోసి కొడుతున్నది. ఆ లంకంత
 కొంపకు ఏకైక ప్రాణినిధిగా తాను బ్రతుకు
 తెరువు రీత్యా విశ్వం దూరమైపోతే, పర
 మాతు ని పలుపండుకుని తన అర్ధాంగి
 అర్ధంతరంగా తన్నొదిలి వెళ్ళిపోయింది.
 ఆ సగభాగం, ముఖ్యంగా ఈ వయసులో
 లేని లోతెంతటిదో తెలిసొచ్చి రామనాథం
 గారి కళ్ళు చెమ్మగిల్లినాయి. ఈ వయ
 సులో తనకీ శ్రమ, ఏకాకితనం తల్పు
 కొన్నపడల్లా కొడుకు విశ్వంమీద అసం
 తృప్తి కార్చిచ్చులా మనసును ఆవహించ
 బోయేది అయితే ఆదిలోనే ఆ మంటలు
 ఎటూ అట్టుకోకుండా ఆర్పేసుకో గల్గారు

రామనాథంగారు ఓర్పి, వె రాగ్యం అనే
 నీళ్ళుజల్లి. తను విశ్వానికి వ్రాసిన ఉత్త
 రంలో వాడి మనసును బాధించేదేదీ అధి
 కంగా వ్రాయలేదుకదా! ఆ నాలుగు
 మాటల్ని మళ్ళీ ఒకసారి స్ఫురణకు తెచ్చు
 కొన్నారు రామనాథంగారు.

“చిరంజీవి విశ్వాన్ని దీవిస్తూ....
 నన్నా.... ఇక్కడ నేను క్షేమం.
 పెద్దగా విశేషాలేమీలేవు వ్రాయటానికి.
 వీలుంటే కొంత డబ్బు పంపు. అక్కడ
 నీవేమీ అవసలు పడకు. ఆరోగ్యం
 జాగ్రత్తగా చూసుకో గలవు. కోడలి
 పిల్లకు, చిట్టితల్లికి నా ఆశీసులు.

ఇట్లు
 నీ తండ్రి రామనాథం”

ఈ నాలుగు మాటలు విశానికి వ్రాయ
 టానికి మానసికంగా తనెందుకు వెనకా
 ముందూ ఆదాల్చి వస్తున్నది? కొడుకు
 తండ్రిని అడగటం, తండ్రి వృద్ధాప్యంలో
 కొడుకుపై ఆధారపడటం తప్పా! వాడూ
 డబ్బుకోసం తనకూ ఇలాగే వ్రాసేవాడు.
 ఈనాడుతనూ ఇంతే. వాడు పంపకపోతే
 తనకు వేరే దిక్కేది? నాలుగు పేళ్ళూ
 నోటోకి పోయేదెట్లా? జీవుడున్నంతరకూ
 ఈ యాతన తప్పదుగదా, తను విశ్వానికి
 భారమవుతున్నాడేమోనన్న ఆలోచనతో
 అప్పుడప్పుడూ రామనాథంగారి మనసు
 ఆక్రోశించేది. తమకు తామే మళ్ళీ
 జీవన ధర్మాన్ని స్ఫురణకు తెచ్చుకొని
 శాంతి చెందేవారు. వెంచి పెద్దజేసి విద్యా
 బుద్ధులు చెప్పించి, ఓ దారి చూపిన తన
 యుని కనీస బాధ్యతగాదా వృద్ధాప్యంలో
 వున్న వారిని ఆదుకోవటం. ఈ అనుబం
 దమే లేనపుడు అసలు ఈ రక్త స్ఫుర్ప
 లకు, మమతనురా, లకు అర్థమేమిటి?

తన చరమ జీవితాన్ని వెళ్ళుమార్పాల్సిన బాధ్యత చేతికంది వచ్చిన కొడుకుదేగదా; తన చివరి అధ్యాయానికి అంతిమగీతం పాడాల్సింది వాడేకదా; అటువంటిప్పుడు విశ్వంపై తానాధారపట్టంలో అనాచిత్య మేముంది; ఆలోచనల్లో రామనాథంగారి మనసు అలిసిపోయింది. కళ్ళు మత్తుతో వారిపోతుంటే ఆ వడక కుర్చీలోనే ఒకింత కన్ను మూశారు.

చలమయ్య వచ్చి తట్టి పిల్చేంతవరకూ రామనాథంగారిలో ఆ మత్తు వదల్లేదు. భాగంగా కళ్ళు తెరిచి చలమయ్య వైపు చూశారు.

“విశ్వం నుంచి లేఖ వచ్చింది మీకు. ఇచ్చిపోదామనే వచ్చాను.” ఆత్రంగా ఆ ఉత్తరాన్నందుకున్నారు రామనాథంగారు. చదవబోతే అక్షరాలన్నీ అలికి నట్లుగా, ముద్రపోసినట్లుగా కన్పించినై. తిరిగి చలమయ్యకే ఇస్తూ “ఏం వ్రాశాడో చదువు చలమయ్య” అన్నారు రామనాథంగారు.

చలమయ్య ఓ నిమిషం తటవటాయింపాడు. చివరకు తప్పదన్నట్లుగా ఆ ఉత్తరాన్ని చదివాడు.

“నాన్నగారికి.... మీరు డబ్బుకోసం వ్రాస్తున్న ఉత్తరాల్ని అందుతున్నై. అదే పనిగా మీరు వ్రాసినా, కోరినంతా పంపటం నాకు సాధ్యంకాదు. నాతో పాటు నా అవసరాలూ ఇక్కడ పెరుగుతుంటే గదా. వీలున్నప్పుడు నేనే పంపుతుంటాను. ఉత్తరాలు వ్రాయకండి. అన్నట్లు ఆ ఇల్లు మన కెందుకు? దాన్ని అమ్మి వేస్తే మీకూ నాకూ ఆ డబ్బు ఉపయోగపడుతుంది ప్రస్తుతం. ఆలోచించండి. చిన్న బుజ్జి ఇప్పుడిప్పుడే నడక నేర్చుకొంటున్నది.

ఇట్లు విశ్వం”

చదవటం పూర్తిచేసి ఆ ఉత్తరాన్ని తిరిగి రామనాథంగారికి ఇచ్చివేశాడు చలమయ్య. రామనాథంగారి దృష్టి ఇక్కడ లేదు. ముఖంలో విషాదపు పొరలు. అంతరాంతరాల్లో అంతర్లీనంగా పొర్లి పొంగుతున్న వ్యధ, నరనరాల్లో కంపన. చలమయ్యతో ఏదో అందామని నోరు తెరిచిన రామనాథంగారి స్వరం దగ్గుతిక వడింది.

“మాస్టారూ, విశ్వం విషయంలో నేను పొరబడలేదని ఇప్పుడే నా తెలిసికొంటున్నారా? తండ్రి కొడుకుల బంధం కూడా బ్యాపారంగానే మిగిలిపోయిందిమాస్టారూ. ఏదో అనాటి వాళ్ళ మాత్రం ఇంకా ఈ అనుబంధాలు పెట్టుకొని అల్లాడిపో

తున్నారుగావి, ఈ కాలం వాళ్ళకి వాళ్ళ ఆశలు, అభిరుచులు, సుఖాలు తప్ప వేరే ఏమీ పట్టవు.”

రామనాథంగారిలో ఎటువంటి చలనం లేకపోవటంతో చలమయ్య కంగారుగా ఆయన్ని తట్టి పిల్చారు.

“ఎంటూనే వున్నాను చలమయ్యా. నా విశ్వం అందరిలాటివాడుకాదు” రామనాథంగారి గుండెలు రెపరెపలాడుతున్న పైకి గుంభనంగానే అన్నారు.

ఆశ్చర్యంగా రామనాథంగారి వైపు చూశాడు చలమయ్య.

“సరే మాస్టారూ, నా ద్యూటికి కైం అయింది. మళ్ళీ కలుస్తాను” అంగీకారంగా తలూపారు రామనాథంగారు.

“లోగడ మీకు విశ్వం వ్రాసిన ఉత్తరాల్ని వున్నాయా?”

“అవెక్కడికి పోతాయి చలమయ్యా, అవి నాకు పూజా వస్త్రాలు.”

“ఒకసారి నాకిస్తారా అవి?”

రామనాథంగారు చలమయ్యవైపు చూశారు. ఆ చూపులో సందేహం కన్నా, ఇప్పుడు వాటితో ఏం పని అన్న భావమే చదవగలిగాడు చలమయ్య.

“మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే నే మాస్టారూ. మళ్ళీ వాటిని నేనే తీసుకువచ్చి మీకిస్తా.”

“నీ విషయంలో అభ్యంతరమేముంటుంది చలమయ్యా. విశ్వానికి నేనెంతో నీవు అంతేగా. అదిగో ఆ మూల పెట్టెలో వున్నాయి చూడు.”

చలమయ్య లేచి వెళ్ళి ఆ పెట్టె తెరిచాడు. పాతగుడ్డ ముక్కలో అతిభద్రంగా చుట్టబడివున్నాయి ఆ ఉత్తరాలు. అవి చేతిలోకి తీసుకొంటూ,

“మాస్టరుగారూ. ఈ వయసులో ఈ ఒంటరితనం మీ కెందుకండీ. నామాట విని విశ్వాన్ని ఇక్కడకే రమ్మనమని వ్రాయండి. కొడుకు, కోడలు చెంతనుంటే మీకూ ఇంత ఆసరా, తృప్తి. నన్ను వ్రాయమంటే నేనే వ్రాస్తాను విశ్వానికి.”

రామనాథంగారి ముఖం ముడుచుకు పోయింది చలమయ్య సలహాతో.

ఆయన అవయవాలన్నీ అయిష్టతతో కంపించినై.

“ఇక్కడే మున్నది చలమయ్యా. నే నెట్లా బ్రతికానోచూడు. ఎదుగూ బొదుగూ లేని ఈ జీవితం వాడి కొద్దు. పైకి పోయే వాడిని, గంపెడంత భవిష్యత్తు కలవాడిని నా తోడుకోసం ఇక్కడికి తెచ్చి ఈ రొంపిలో దింపమంటావా? ఈ తెగ్గోతల జీవితం వాడి కెందుకు చలమయ్యా.”

“మరి మీకు నా అనేవాళ్ళు వుండొద్దు మాస్టారూ?”

మీ బిడ్డ సంతోషంగా ఉండాలంటే

అమృతాంజన్ గ్రిప్ మిక్చర్ ఇవ్వండి

బిడ్డ అవకుండా ఏడుస్తూ ఉంటే శిశుశక్తి బాగాలేదేమో! పొతలి అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి గ్రిప్ మిక్చర్ ఇవ్వండి. సులినొప్పి, వాయువు, అశీర్ణం వల్లవచ్చే కాలంలో ఇబ్బందులు త్వరగా తగ్గి పోతాయి బిడ్డ ఇంకా సంతోషంగా ఉంటుంది

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

OBM-2649 TC

“అ, వండి రాలటానికి సిద్ధంగా వున్న నాకు ఇంక ఆసరాలేమిటి? ఆ పే వాడి పిలుపుకు ఎదురు చూడటమేగా” నిర్వికారంగా అన్నారు రామనాథంగారు. విన్యయంగా ఆయన నైపు మాళాడు చలమయ్య. జీవం ఆరిపోయిన ఆలోతు కళ్ళల్లో కొడుకుపట్ల మిణుకు మిణుకు మంటూ వెలిగే ఆళలు, సంధ్య వాలిపోబోతున్న ఆయన ముఖంలో, విశ్వం పేరు వినగానే ప్రాకిపోయే పరవళ ఛాయలు, ఉన్నా లేకున్నా ఒకే విధంగా నెటుకు పోగల గంభీరతత్వంగల మాస్టర్ గారి నుంచి వేరే ఏమీ ఆశించటం తన వంటి వాడి వల్ల కాదని చలమయ్యకు తెలుసు. రామనాథంగారి వద్ద నెలవు తీసికొని చలమయ్య వెళ్ళిపోయాడు ఆ ఉత్తరాల కట్టతో.

కొన్ని క్షణాలు నిశ్చలంగా భూన్యం లోకి చూసూ వుండిపోయిన రామనాథంగారి మనసు క్రమేపీ ఆలోచనల నుడిగుండమే అయింది. ఆయన గుండెలు బరువుతో ఉగబట్టుకుపోయాయి. ఈ రాపిడికి తట్టుకోలేనట్లుగా ఆయన అన్ని అవయవాలనుండి పేడి బయలుదేరింది.

తాను విశ్వానికి భారంగా వున్నాడా? వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులే సంతానానికి భారమైపోయినపుడు ఇహ వృద్ధాప్య మనేది ఎందుకు? ఎవరిని మురిపించటానికి? ఎవరిని ఉద్ధరించటానికి? చలమయ్య అన్నట్లు తండ్రి కొడుకుల ఈ పవిత్రబంధం వ్యాపారమెలా అవుతుంది? ఇచ్చిపుచ్చుకోవటం అంతకన్నా ఎలా అవుతుంది? ఇది సృష్టి, ఇది ధర్మం, ఇదే జీవితచక్రం.

విశ్వాన్ని తనూ అనుమానిస్తున్నాడా? అసహ్యించుకుంటున్నాడా? చ...చ; తన నరనరంలో వాడిమీద మమకారమే నిండి వుంది. వాడు తన ఆత్మకు ప్రతిరూపం. తన వాత్సల్యాల ప్రోగు. నిజమే; ఈ వాత్సల్యపాశం నుంచి తప్పుకొని బయట పడటం తన వల్లకాదు. ఈ రక్త స్పర్శ ఆకరణ నుండి విడివడి నిలబడటం తనకు సాధ్యంకాదు. విశాంతోడిదే తన లోకం. వాడికోసం. వాడి సౌఖ్యంకోసం ఏదైనా చేయాలి తను. వాడి అభిరుచులు వాడివి. తండ్రిగా తానుమాత్రం ఆసరా అందీయ వద్దూ; ఇప్పుడు కాకపోతే ఇంకెప్పుడు వాడనుభవించేది, చెయ్యాలి; వాడి ముఖంకోసం తానెంతటి త్యాగమైనా చెయ్యాలి. వాడు వ్రాసినట్లు ఈ ఇల్లు అమ్మిపేస్తేనో; ఆ ఇంటి కప్పు వైపే రెండు నిమిషాలు చూస్తూ వుంటేపోయారు రామనాథంగారు. తన తండ్రికి, తనకూ

ఇంత ఆశ్రయమిచ్చి, కడుపులో పెట్టుకొని కాపాడిందా ఇల్లు. తన తండ్రి రక్తంధార పోసి కట్టిన ఇల్లు. తన కొడుకుకు నిద్రపు యోజనంగా వుంది.

రామనాథంగారి మనసులో మర్షణ మొదలైంది. అంతరంగంలో ప్రశ్నలు ముసురుకున్నాయి. క్షణం తర్వాత ఆ ప్రశ్నలకేదో సమాధానం దొరికినట్లు ఆయన ముఖం కాంతివంతమైంది. చెట్లంత కొడుకే భౌతికంగా దూరంగా వున్నప్పుడు తనకు ఈ ఇల్లు వుండి మాత్రం ఏం వారగబెడుతుంది; ఏం శ్రవ్యి అలకెత్తుతుంది; తనతోపాటు ఈ ఇల్లా ఎప్పుడో భూమిలో కల్పిపోవల్సిందేగా; తలకింద కొరివిబెటే ఒక్కగానొక్క కొడుకు అవసరాలు తీరటమే తనకు ముఖ్యం. ఈ ఇల్లు అమ్మేస్తాను. వాడు కోరినట్లే చేస్తాను. అసలు వాడు పుట్టినపుడు తనూ, అదీ ఎన్ని కలలుకన్నాం; వాడి భవిష్యత్తు మీద ఎన్ని ఆశలు పెంచుకొన్నాం; ఏ లోటూ లేకుండా వాడు పెరిగి పైపైకి పోవాలని, తనవంటి సామాన్యుడు, కొడుకునింత వృద్ధిలోకి ఎట్లా తీసుకు రాగలిగాడా అవి అంతా అబ్బురపడాలని, ఇంకా ఎన్నో తలపోశాడు తాను. గ్రాడ్యుయేషన్ తోనే వాడి చదువు ఆగిపోతే తన ప్రాణం ఎంత అల్లాడిపోయింది; ఎంతగా నచ్చచెప్పినా ఇహ ముందుకు చదవ నన్నాడు వాడు. తన మనసెంత ఆక్రోశించినా, వాడి కెదురు చెప్పటం ఇషం లేక అప్పటికి సరిపెట్టుకోవాల్సి వచ్చింది. ఏమైనాసరే వాడు కోరినట్లే ఈ ఇల్లు అమ్మేస్తాను.

ఇప్పుడు రామనాథంగారి మనసు కొడుకు వంపని దబ్బు మీద లేదు. కొడుకు అక్కడ ఎన్ని అవస్థలు పడుతున్నాడో, ఎన్ని కష్టాలు ఎదుర్కొంటున్నాడో అనే తల్లడిల్లిపోయారు. తన విశ్వం ఏ విషాదానికి లోనుకారాదు. ఏ అవసరాన్నీ అరికట్టుకోరాదు. రామనాథంగారి మనసు కొడుకుమీది వాత్సల్యంలో ఆర్తమై పోయింది. మనసు పొరల్లో మమకారం గట్టు తెంచుకుంది. ఈ చరమ దశలో తను ఏ వసారాలోవున్నా గడిచిపోతుంది. ఈ జానెడు పొట్టుకోసం ఏ పాటుపడ్డా సరిపోతుంది. వాడు ఉదయించే నూర్యుడు. తాను అస్తమించే వెలుగు. వాడికోసం, వాడి వెలుగుకోసం తను ఈ ఇల్లు అమ్మివేయక తప్పదు. ఈ నిర్ణయంతో రామనాథంగారి మనసుకు ఊరట లభించింది. మనసు లోని అన్ని ఆరాటాలూ సర్దు మణిగినై. కొడుకుమీది మమకారాలు ఒడ్డులోరుసుకు

ప్రవహిస్తుంటే ఆ రాత్రి హాయిగా, తృప్తిగా నిద్రబోయారు రామనాథంగారు.

ఆ ఉదయం చలవతికి తన నిర్ణయం చెప్పటానికి పోస్టాఫీసు వైపు బయలుదేరారు రామనాథంగారు. పేణుగోపాల స్వామి గుడి ప్రాకారం క్రిందకు వచ్చారు. గాలిగోపురం మీద పక్షుల కోలాహలం. పిల్లలకు పెద్ద పక్షులు ముక్కుతో ఆహారాన్నందిస్తున్నై. ఆప్యాయతను, అనురాగాన్ని వాటి భాషలో వర్ణిస్తున్నాయి. ఆ దృశ్యాన్ని చూసిన రామనాథంగారి మనసు పరవళించింది. అణువణువునా పులకరింత కలిసింది. పెద్ద పక్షులు పిల్లలకు ఆహారాన్నందివ్వటం సహజం. అంతే గాని పిల్లలు పెద్ద పక్షుల ఆకలిని, అవసరాల్ని తీర్చినట్లు తానెక్కడా కనలేదు, వినలేదు. విశ్వం విషయంలోనూ ఇంతే. తాను వాడిమీద ఆధారపడటంకన్నా, తానే వాణ్ణి ఆదుకోవాలి. ఉడిగిపోయిన ఆ ప్రాణంలో కొత్త ఆళలు నింపుకొని ఉత్సాహంగా ముందుకు సాగిపోయారు రామనాథంగారు.

“ఆ ఇల్లుకూడా అమ్మేస్తే ఎక్కడుంటారు మాస్టరుగారూ?”

“నా కేమిటి చలమయ్య, చరమదశలో వున్నవాణ్ణి. నేదో రేపి వెళ్ళిపోయేవాణ్ణి. నాకు ఆశ్రయాలేమిటి; బందాలేమిటి?”

కొడుకుమీది వాత్సల్యాను రాగాలతో నిలువెల్లా పరవళించిపోతున్న రామనాథంగారు ఉన్మాదస్థితికి చేరేరేమో అన్న సందేహంలో వడిపోయాడు చలమయ్య. అతని మనసు మాస్టరుగారి విషయంలో స్థాణువులా మారిపోయింది. ప్రస్తుతం ఏ విషయంలోనూ, రామనాథంగారి ఆవేశానికి, ఆలోచనలకు అడ్డు చెప్పటం మంచిదికాదనుకొన్నాడు చలమయ్య.

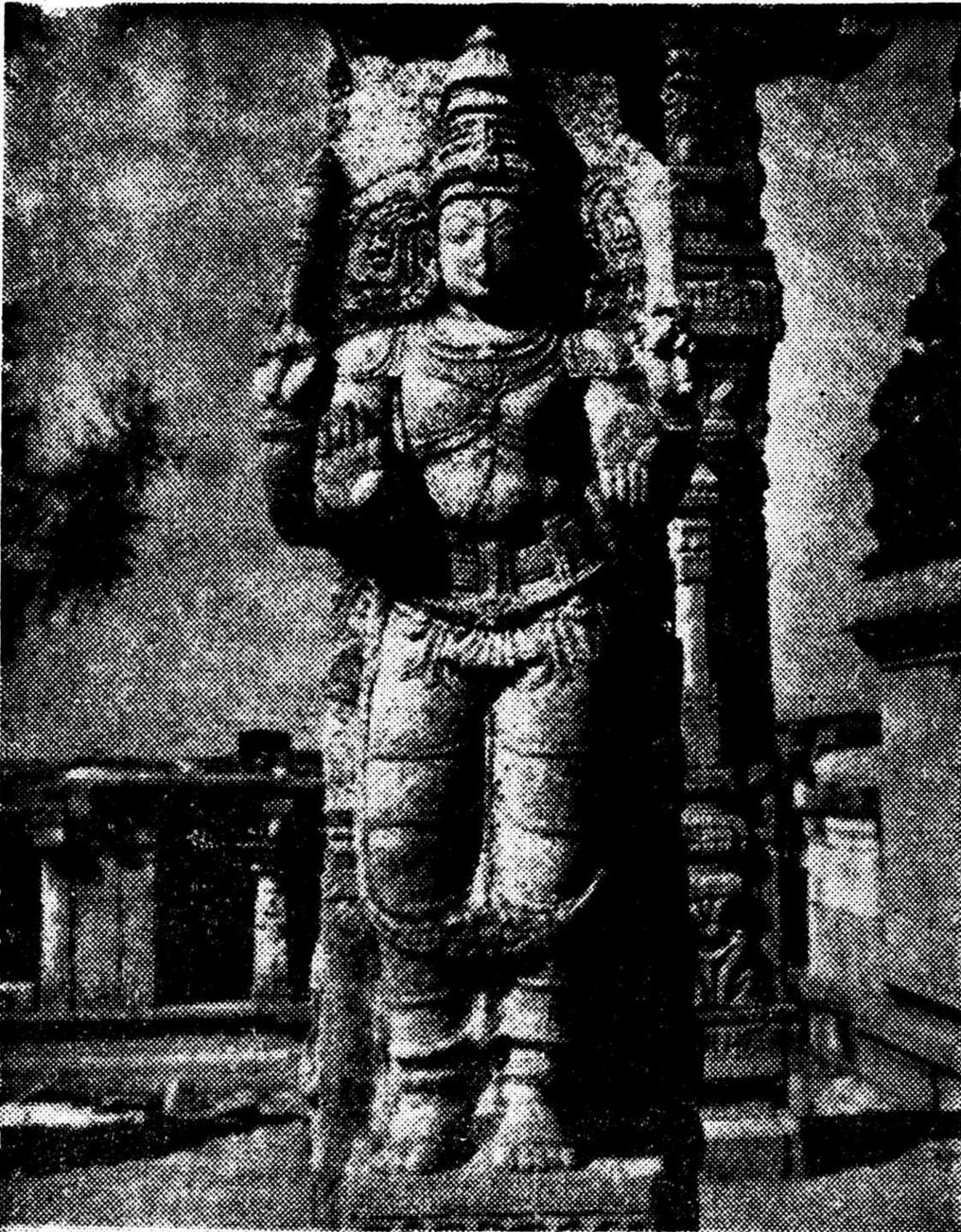
“మాస్టరుగారూ ఈ పని కాగానే మీ ఇంటికే వస్తాను. అన్ని విషయాలు మాట్లాడుకొందాం.”

“మన విషయాలు ఎప్పుడూ వున్నవేగా. ముందు ఆ ఇల్లు కొనేవాళ్ళెవరన్నా వుంటే వెంటనే నా వద్దకు వంపు. ఈ ఒక్క సహాయం చేసిపెటు” దాదాపు ప్రాదేయపడుతూ అడుగుతున్న రామనాథంగార్ని చూసి చలమయ్య గుండెలు బాధతో ఊగిసలాడాయి. అతని కళ్ళల్లో నీటి చెమ్మ.

“సరే మాస్టరూ.”

తృప్తిగా వెనుదిరిగారు రామనాథంగారు. ఇప్పుడాయన మనసు నిర్మలాకాశంలో తెల్లని మేఘంలా అతి తేలిగ్గా వుంది.

ఆ రాత్రి విశ్వం వస్తున్నట్లుగా తెలిగ్రాం అందుకొన్న రామనాథంగారికి

శ్రీ దేవాలయమునందున్న శ్రీ వేణకేశవస్వామి విగ్రహము

"నన్ను దేవునిగా నెఱుగవలె"

కంటిపై కునుకు రాలేదు. ఉన్న పళంగా దేనికో ఈ రాక. మీ బాధ్యత మోయటం ఇహముందు నా వల్లకాదని ముఖమ్మీద చెప్పటానికేనా? విశ్వం వస్తున్నాడన్న పారవశ్యంతో, ఏమి వినవల్సివస్తుందో నన్ను పరితాపంతో ఆయన తల్లిడిల్లి పోయారు. "ఈ ఆఖరి అధ్యాయంలో ఏ నిప్పులూ చిందించకు భగవాన్" అంటూ పదే పదే భగవంతుణ్ణి పేడుకొంటూనే ఆ రాత్రి గడిపేకారు రామనాథంగారు.

తెల్లారి లేస్తుండగానే విశ్వం వచ్చాడు. వస్తూనే నన్నా అంటూ రామనాథంగారి కాళ్ళకు యింగలా చుట్టుకుపోయాడు. రామనాథంగారి కిదేమీ అర్థంగాక క్షణ కాలం విభ్రాంతిగా విశ్వంవె పు చూస్తుండి పోయారు. ఆ తర్వాత తెప్పరిల్లి ఆస్థా యంగా కొడుకు తలమీద నిమిరి పెక్కి లేవ నెత్తారు. ఆయన గుండెల్లో దాగిన పుత్ర వాత్సల్యం పొంగులా తన్నుకొచ్చింది. ఆనందం వారధి తెంపుకుని న రాల్లో వెల్లుదై పారింది.

"నాయనా విశ్వం. ఇల్లు అమ్మకానికి పెట్టాను. నేడో రేపో పనైపోతుంది. నను

యానికి నీవూ వచ్చావు. ఈ రెండు రోజులూ వుండి ఈ పనులన్నీ నీపే స్వయంగా చూసుకో తండ్రీ."

తృప్తిగా, నిండుగా అంటున్న రామ నాథంగారి మాటలతో విశ్వం వ య సు కూడా మరిచి బావురుమన్నాడు.

రామనాథంగారు తెల్ల బోయి కొడుకు వై వు చూశారు. ఆయన ముఖం ఆపేద నతో అల్లుకుపోయింది.

"నన్నా, ఈ వయసులో నీకు అండగా, ఆసరాగా వుండి, పువ్వులా చూసుకోవల్సిన నిన్ను, నా దై వాన్ని ఇ క్క డ వుంచి, దూరంగా వెళ్ళిపోయా న్నేను. ఏదో ఇంత డబ్బు నాకు వీలున్నప్పుడల్లా పంపి, నీ కడుపుకిది చాలదా అని నిర్లిప్తంగా నిర్లక్ష్యంగా వుండిపోయాను. నా న్నా నేనెంత స్వార్థపరుణ్ణి. మూర్ఖుణ్ణి. చల మయ్యగారు నేను నీకు డ బ్బు గూ ర్చి వ్రాసిన ఉ త్తరాలన్నీ పంపి నా కళ్ళు తెరి పించారు. నాకవసరం వున్నా, లేకున్నా "నన్నా డబ్బు పంపు" అని నేను వ్రాయ

టంతోపే అడిగిన దానికన్నా అధికంగానే పంపే వాడివి. ఆ డబ్బు పంపేటప్పుడు

నీ వెన్ని ఇబ్బందులు పడేవాడివా, ఎవరి ముందుకెళ్ళి యాచించే స్థితి నీ కేర్పడేదో కూడా తెల్సుకోలేని దిక్కుమాలిన స్థితి నాదప్పుడు. జలగలాగా నీ రక్తాన్ని అట్లా జుర్రుకొని నా చదువు ముగించుకొన్నాను. ఇప్పుడు నీవు. కేవలం నీ జీవితాన్ని నెట్టుకుపోవడానికి. ఆ స్థాయి త తో ప్రేమతో చనువుతో "నన్నా డబ్బు పంపు" అని నాకు వ్రాస్తుంటే నేను చేస్తున్నదేమిటి? ఏనాడైనా నవ్వంగా. సంతోషంగా నీకు పంపగలిగినా? ఆ వంకా ఈ వంకా చెప్తూ మానసికంగా నిన్ను హింసపెట్టా వచ్చాను. చివ ర కు తా త లు క ట్టించి న ఈ యిల్లు అమ్మమని నీకు వ్రాసే టంతటి నై చ్యానికి దిగజారాను. బంగారమని నన్నుగూర్చి నీవు కలలు గన్నావ్ నాన్నా. నేను ఇ త్తడిగా నిరూ పించు కొన్నాను. మంచి ఫలా లిస్తుందని నీవు ఆశతో పెంచిన చెట్టు కుక్కమూతి పిందెలు వేసింది నాన్నా. నాన్నా; నాది ఒక్క ప్రార్థన. నువ్వు నాతోపాటే వుండాలి. పెద్ద దిక్కుగా వుండి అన్నిటా నన్ను ఆశీర్వదిస్తూ వుండాలి. నా ఈకొరి కను నువ్వు కాదంటే నాకు అధోగతి తప్పదు. ఏ ఇంత కాంతి లేక పిచ్చివాణ్ణిపోతాను. నీ కోడలుకూడా నిన్ను వెంటబెట్టుకు రమ్మని మరీమరీ చెప్పి పంపింది. నా యీ కోరికను కాదనవుగా నాన్నా" అంటూ ప్రాచేయపడుతున్న విశ్వాన్ని ఆస్థాయంగా దగ్గరకు తీసు కున్నారు రామనాథంగారు. అణువణుపూ తన చేతితో స్పృశించి సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరై పోయారు. ఆ య స కన్నుల్లో నీటిధార. అంత ఆనందం తటు కోలేని ఆ ముసలి గుండె నుంచి మమ కారం అట్లా తన్నుకొచ్చింది! ఆయన గుండెల్లో గూడుకట్టుకున్న పుత్రవాత్సల్యం ఏ రు లై నెలవిరులై ప్రవహించింది. ఇంతకు మించిన అదృష్టం ప్రపంచంలో వేరే ఎక్కడ వుంటుందన్నంతగా ఆయన కళ్ళు వెలిగిపోయాయి.

"నన్నా నా కోరిక మన్నించావా?" తిరిగి అర్థించాడు విశ్వం.

"అట్లాగే నాన్నా. నువ్వు చెప్పినట్లే చేస్తాను. నీ సుఖం, తృప్తి కంటే నాక్కావల్సింది వేరే ఏముంది తండ్రీ. నీతో పాటే వస్తాను."

తన్మయత్వంతో అంటున్న రామనాథం మాస్థరు గారిని చూసి అప్పుడే గుమ్మంలో అడుగుపెడున్న చలమయ్య తృప్తిగా శ్వాస పీల్చి పదిలాడు. ★